

ȘEZĂTOAREA

Prodatori: T. Daniilescu, M. Lupescu, N. Vasiliu.

Director: Artur Gorovei.

Vol. V. Fălticeni, Februarie 1899. No. 3.

PROVERBE POPULARE DIN BUCOVINA.

X. *Legenda Vameșului*

În vremile de demult, se zice că era un om atât de înrâurit, că și-a vândut sufletul diavolului, care apoi l-a făcut vameș. Acesta era Ion Vameșul, care ucise pe tatăl său și pe mama sa, și omorâș capete de oameni. El trăia în curți mărete, cărărilor și seara se ducea la iad, la prietenii săi, la diavoli.

În iad, iadului era o bolotugă neagră de apă, care înlocuia și oprea intrarea la iad, așa că nimene din muritori nu putea să intre în el. Însă pentru Ion Vameșul glodul acesta nu era piedică, căci cum sesia el la acel loc, apa se scurgea în două și Ion trecea la iad ca pe un drum bine călătorit și îngrijit. În iad umblă Ion ca acasă la dânsul, căci acolo se dăse cu trup și cu suflet locuitorilor întinericului.

Un exemplu, că odată a mers un om la drum cu chirie, și când îl ajunse într-un loc oare-care un diavol, care luă chipul lui Vameșul și-l întrebă încotro se duce. Omul îi spuse că merge cu chirie, eară diavolul îi zise: ce să fac eu acum la drum, căci eu sint Ion Vameșul, căruia trebuie să-i dai un cap de iad?

Omul însă prinse a se ruga, ca să-l lase să facă numai a-cest drum. Diavolul însă-i zise: dacă-mi vei da zapis pe fețele tale, care-l ai acasă, apoi îți las capul.— Omul văzând

nevoia, s'a prins, îi dădu zapisul cerut și diavolul îl lăsa să urmeze calea.

Intorcându-se omul după o vreme din călătoria sa și și-a adus numai dect aminte de ceea-ce făgăduise femeii lui, luă pe feciorul seu și se duse cu el la curțile lui Vameșul. Dară el nu află pe Ion Vameșul acasă, el se întrebă pe femeia lui, care îl întrebă pe om ce-l-a spus. Omul îi se întâmplarea avută în cale cu Ion Vameșul și că acum s'adus, amăsurat făgăduinței, pe fiul seu. Femeia lui însă îi zise că despre acest lucru ea n'are de știre.

Deci ea îl sfătui să ascundă pe băietan unde-va, ca cumva să vină Ion minios acasă și să strice pe băietan.

Venind la o vreme Ion acasă și văzînd pe om lîngă ea întrebă pe femeia sa ce fel de om este acela. Ea îi povesti toată întâmplarea. Auzind Ion neastea s'a mîniat și a încremenit și apoi a întrebă unde-i băietanul, și să-l vadă. Aducînd omul pe băietan l-a întrebă Ion să-i spună cînd s'a întâlnit cu el. Omul îi spuse cînd și li-a fost întâlnirea. Ion trimise apoi pe om cu băietan acasă, dăruindu-i vîntu și zise că știe acul treabă a femeii ea. Apoi porunci Ion să i se înhamo caii la butcă și să iad, unde a intrat și a dat de știre întâmplarea Mănuș iadului, care se afla singur acasă. Acesta îi făgădui că va cere treaba și va pedepsi pe acela, care a cerut iec chipul lui Ion și să iec dela drumeț zapisul. Sosind ra diavolii acasă i-a ținut Mănușarele lor cîte pe unu cetare, arzîndu-i cu cirbacul cel de foc. Toți diavolii respușeră: eu nu, poate cel șchiop!

Sosind într'un tirziu și cel șchiop acasă, fu cerut să fu întrebă cu asprime, fu bătut și chinuit, dară și el s'a arătat vînovat. Atunci a poruncit cel mai mare peșter volii ea să-l dea pe diavolu cel șchiop în patul lui lui șul. Auzind cel șchiop de această poruncă, s'a cîștat de frică, a bagat mîna plină în gît în gură, a acuzat cea din fund, o trînti jos așa că crăpa și din ea căzu omului. Cel mai mare i-l lua și-l dădu lui Ion, care rupse în bucățele pe cari le aruncă în foc.

Întâi Ion Vameșul chinurile ce le suferise șchiopul și că aceste nu voise să spună de zăpis și să-l dea înapoi, apoi el l-a pomeni că să-l puie în patul lui Ion Vameșul, și așa pe loc, s'a îngrijat foarte mult, s'a înfricoșat și a început să-și vadă patul, care-l aștepta acolo după moarte. După diavolii nu voiră să i-l arete, însă zicându-le, că nu se va teme de oare-ce el este al lor și are să peșce pe vnoie cu ei de oare-ce el a luat capul măsei și tăcut, îl aratară.

Întâi el patul său de muncă care-l aștepta, s'a cutremurat de frică, însă își făcu fire, că să nu-și arăte frica față diavolilor și zise: ce-l ista la mine!

Întâi Ion Vameșul din iad, se duse acasă plin de frică și sărăc de muncele care-l așteptau.

Întâi el a început a se căi pentru fărădelegile și păcatele, apoi propuse să se întoarcă către D-zeu. Deci se duce la un sihăstru și a făcut steamăt, că este un om care se căiește. Sihăstrul nu voi să-i deschidă ușa, zicînd că nu are nevoie, dară Ion Vameșul zise cine este și că a venit la Dumnezeu. Auzînd sihăstrul aceste, îl zise că dacă-i așa precum zici, să pună mîna pe ușă și ea se va deschide singură, dară nu cu alt gînd oare-care, apoi nu se va deschide. După ce Ion mîna pe ușă, s'a descuiat aceasta, și cele dinăuntru ieșiră dinăuntru de sine. Apoi îl spovedi sihăstrul pe Ion Vameșul, și văzînd că acesta a primit spovada și că acesta este din chilie, a luat un tăciune de măr în mîna dreaptă și el și cu Ion într'un deal foarte înalt. Aici în vârful dealului a pus sihăstrul tăciunele jos și dădu să se uie ca să care alta vreme apă din vale cu gura deschisă și la genunchi, pînă va înverzi tăciunele, va înflori și va face poame, și atunci va afla ertarea pentru faptele sale. După aceste se Ion să plinească cele orînduite de sihăstru, și să se căiească ca atunci cînd mărul va face poame, atunci să se căiească înăuntru numai o singură dată și apoi să vină și să se căiească.

Întâi se duse apoi la sihăstrie, iară Ion Vameșul se căiește și să plinească canonul dat lui de sihăstru.

Trei-zeci de ani căra Ion apă cu gura din vale pe deal și gennuchi în vârful dealului și uda făciunile care în timp prinse rădăcină, crescu, înflori și făcu poame. Scuturându-mărul odată, după cum îl învăța sihastrul, căzură toate pomii afară de două, cari rămaseră pe pom. Apoi se duse el la sihastru și-i spuse ce și cum făcuse și că două mere s'au rămas pe pom.

Atunci îl duse sihastrul pe Ion Vameșul în biserică și în precești și-i spuse, că acele două mere rămase în pom erau tatăl și mama lui, și-l trimise să mai scuture odată pomii.

Făcînd el aceasta, căzură și acele două mere și atunci și Ion Vameșul jos mort, iară ciolanele lui s'au deslășit de loc, semn că primise de la Dumnezeu ertare pentru că luase în viață de oameni și chiar a părinților seî, și că-și scuturase sufletul sen dinvolului.

Afînd sihastrul în aceeași zi oasele desfăcute ale lui Ion le-a îngropat, îi puse o cruce lângă mormînt și se ruga pentru vreme pentru sufletul lui, care-l scapa din ghiarele diavolului și a muncilor celor vecinice.

XI. *Legenda Broaștei*

Maica Domnului, zice că căuta odată pe pruncul Iisus pe care-l perduse de vr'o cîteva zile. Pe cînd căuta pe pruncul ei, a întîlnit ea în cale pe o broască, care sta într-un loc de drum și se vîceta. Întrebată de Maica Domnului ce o împinge, a zis că a avut și ea 9 fii, dar venînd o roată în cale, i-a sfărîmat pe toți copiii pe cari acuma îi boacă.

Maica Domnului voînd să vadă copiii broaștei, a zis să-i arăte. Broasca îi implini dorința și-i arăta copiii, la care vedemie Maica Domnului se îngrețoșa atît de mult, încît se aruncă asupra broaștei zicînd: Să nu te împuțestî! Și blestămînd Maica Domnului s'a și prins de broască, că broasca îi tînsă cu coasă sau perînd de bătrînețe sau de vr'o boală.

se împoteste de loc, ci carnea și pelea ei se usucă și apoi se desface în pământ.

Aceste legende mi le-a comunicat gospodariul septegenar Petrea Păunel, rector Pădure din Straja. Legenda primă este o variantă populară prelucrată de V. Alexandri în „Grui Singer“.

DIMITRIE DAN

exaroh și paroh în Straja.

GLOSAR DIN MUNȚII SUCEVEI

(urmare)

ă la începutul cît și în corpul cuvintelor sună ca *ogh* în vorbire: *oghîni* (bine), *oghîetu* (bietul), etc.

În spre șes, înaintea lui *e* și *i*, *b* sună ca *gh*; iar în regiunea muntelor, sună *ghi*: *ghini*, *ghîetu*.

sună ca *v* în cuvîntul *costorîavi* (costoroabă), etc.

la colț sună curat.

babucii — unul din numeroasele numiri ale cartofflor.

basane — un fel de joc.

basă — apucatură, vițlă; mai înșamnă și ură, cîudă mare pe cineva: *am basău pe cutare*.

băga — (băgaui, băga); hogaș, coș.

bătașu — loc bătătorit de vite.

bătu — 1], numele încrucișării cailor; 2], jugăneala (castrarea) țapilor și a berbecilor; ex: țap *bătu* [castrat].

bău — badița (prin eliziune).

băuți — rachiți, băuturi spirtoase.

băuți și bebliți — un peștișor.

băuți — bobanchi — un semn făcut în fruntea copiilor să nu se dioache.

băuți — un bățișor cu laț, care servește la sucitul nuelelor.

băuți — holnav.

băuți — boală.

babucii

Bătu

măuzik

beteji (a) — a fi mijloc de îmbolnăvire, a îmbolnăvi.

bghicîului (a) — a băsădui — (vezi an. II No. 5-6 pag. 126).

bghicîuşei — femininul substantivului biciu (bghicî).

bingurî şi bingurli (bingurile) — jelele şi alte duhuri rele ce
intră în om de-l zghihue,

bîngui (a) — a aîuri, a vorbi într'aîuri.

bîrlog — vizunie.

bîrligat-cîrligat: — cu *coada bîrligatî*.

bîşieşi — cînd omul are atacuri de epilepsie, poporul zice
că-l apucă „*bîşieşii*”. se mai zice şi despre ne-
stîmpărul ce-l au femeile isterice.

blajîn — om bun la inimă.

Blajînii — nişte oameni f. buni, a căror paşti sînt a-doua-zi
de Duminica Tomei (vezi „Şezătoarea”).

blăni — 1]. a bate, 2]. a pune tocure la fereastră. Fereastră
care are tocure i se zice că are blăni (toc).

bleah — plural bleahuri — partea de fier cu care se căptu-
şeşte osia de lemn pentru a-i da putere.

blehuşt (car) — car ce are bleahuri la osii.

boasi — testicule.

bobenchî — vezi *bencht*.

bobetic — 1). om moale, plictisit, trudit, 2). om prostit.

bocîncî — vezi *botîş*. 2). înşamnă şi botine urît făcute (ne-
fasonate).

bogăt — mult de tot, cu îmbelşugare, din gros.

bolătău — un loc aşazat unde se strînge apă; înşamnă şi
apă stătătoare.

boldan — os, fluierul piciorului.

bolohănlali — împletirea ulgerului şi a ţitelor pentru că se
varsă lapte pe foc, cînd — spre tămăduire — se
ating ţitele cu *bolohan* (piatră) înfierbîntat.

borsări — o plantă asemănătoare cucutei, acră la gust.

botîni — sing. botin — botine, ghete.

> boti — 1). ciomag, bită, 2]. un vas de lemn de adus boreut
(borvis), apă, vin.

botrăhni — betesug, trăhni, boală epidemică adusă de
spirite rele.

brăşă — Braşov.

brăcul [a] — a alege brăcurile (animalele sau lucrurile cele rele) de o parte din cele bune

brăcut — ceva din care s-a scos brăcurile.

brăcluit — sunetul ce-l scot căpriorii și porcii când se spărie; se zice și copiilor cari rid pe înăduşite că *brăcluit*.

brudi [a se] — a-si pregăti din bună vreme tot ce-l trebuie pentru ceva: „Da bine ti-ai știut brudi!“ — „Brudeşti-ti din bună vreme“.

brustufali — opăreală cu apă; uncrop pentru opărit ceva.

brustul (a) — a opări ceva cam de mintuială.

brustuit — opărit în pripă și de mintuială.

bucalai — femeninul cuvintului *bucălăi*.

bucă — bucată (prin eliziune)

bucel — Din fuforul melițat, răgilat și periet se scot mai multe calități de cînepă, din care cea mai proastă sînt *bucel*.

bucel — partea de fier ce căptuşeşte pe din lăuntru butucul roței la car.

bucelcuri — bichisuri, mărunțușuri.

budulac — umblă budulac — fugar, umblă pe ascuns de frica unei pozne ce-a făcut-o. Se zice mai ales despre cei zăpsiți cu ticăloșii, ce umblă lăturile de ruşine și de frică. *budulac* — a fi un budulac nu e rău să-ți dai seama că ești un budulac.

budalău — un fel de budăi de ales unt.

budulan — bucciū la cap

buduroiū — un budăi mare.

bula — nu mai știe ce face de bine ce i-î: „de buiac ci-î, faci atîta blazgoni“.

bulei (a) — a merge foarte bine vitelor sau plantelor. Vitele cînd sînt ținute prea bine, sau plantele cînd sînt puse în pămînt prea gras, *bulei*.

buigui (a) — bîigui; trecut: o buiguit; indic. pres. buiguiū, buigui, buiguiē; se zice și buiguiēse, dar mai rar; subst buiguiali.

bujoru — diminutiv ce se dă focului spre a imblîzi, prin dezmierdare, pe spiritul ce chinueşte focul făcîndu-l

să scoată un sunet deosebit vestitor de zile rele—
[focușoru bujorru!]

buldzi [a] — 1.) a îngrămădi, 2]. a sfărma prin pîntece.
bunduc — om scurt și gros, îndesat, rotofelū.

burduh și burduv — burduf.

bura — *bura* — un fel de rugină de pe mlaștină.

burzului [a] — a neliniști, a tulbura. "s-o burzuluț vremea"
— de unde pînă acum era vreme bună, s-a stricat
— „s-o burzuluțu-se“.

buntuzul [a] — a zminti niște lucruri din loc și a le amesteca.

(va urma)

I. TEODORESCU

GURA LUMEI

(snoavă)

Era pe vremea Iarmarocului. Un moșneag voind să-și poarte nepotul prin țîrg la Fălticeni să vadă frumusețurile de pe vremea iarmarocului de la Sf. Ilie, cîndirlea că era cuminte și harnic la toate, porni cu nepotu-su la țîrg, luînd cu el și un magar, ca să le ducă jăchila și să se sue pe rînd pe magar, cînd i-or durea picioarele.

Gătindu-se mai curat ca de obicei, întărnițind bine magarul, punînd pe el traista cu merinde și sumanele, cei doi tovarăși o porniră la drum. Merșeră ei cît merșeră și pe băel durîndu-l picioarele, moșneagul îl sui pe magar. Pe drum se întîlniră cu mulțime de lume: unia se duceau la țîrg, alții veneau. Cei ce se întorceau de la țîrg erau chefoși, purtînd fie care cîte o minunăție mîndră, cîte cu un suvenir cum au zice noi pantalonarii.

Cînd văzură oamenii că băetul merge calare și moșneagul pe jos, începură a-l ocăi: Uci-gă-l *toaca*, *plodul* draconului! nu i-i luî rușine să margă calare, și bietul moșneag pe jos? Dacă-i prost moșneagul, ce să-i faci!

Cei doi tovarăși, auzind vorbele oamenilor, se schimbă, băetul ducea magarul de frîu și moșneagul se sui calare. Merșeră ei așa cît merșeră și numai ce auziră iară-și:

— Ucigă 'l crucea jăpu dracului! oare nu i-î lui rușine stăzului, poacă bătrână, ca el să șadă ca un Vodă pe magar, și băetul să se trudească pe jos? Și începură a-l tîohăi.—

Moșneagul, ca să împace lumea, luă și pe băet calare pe magar, și amu amîndoi tovarășii mergeau călări. Oamenii văzîndu-l, începură a-î hîtci și mai tare:

— Ho! javră spurcată! Da cum de te-o pus dracu să te săi tu și beleujătu cel de băet pe bîetul magar, că doară și el o suflet și simte durere!

Moșneagul și băetul se detere pe jos, — lăsînd pe magar numai jăchiia. Vremea era foarte frumoasă; o căldură de te toadusa se răspîndea în atmosferă, cu cît soarele se suia mai în sus. Cei doi călători nu mai puteau de picioare; băetul mai ales rămăsese în urmă, mergînd cam șchiop.

Oamenii văzîndu-l, ziceau:

— Ce dracu de se îndură moșneagul ista să poarte băetul pe jos? Ar putea să-î ducă haramu ceala pe-amîndoi că-l vaî gras de să sparge! —

Călătorii noștri osteniți, poposiră la o fîntînă. După ce băueră apă, să așazară jos să se mai odihnească. Băetul, care fusese atent la cele ce li se întîmplase pe drum, întrebă pe moșneag:

— Doamne moșule! Oare cum îi lumea asta?! Cînd m'am suit numai eū pe magar, oamenii m'o bajocorit pe mine zicînd că „cum mă 'ndar ca să te las pe dumeta pe jos„?

Clud te-aî suit dumeta, te-o hîtciit, zicînd, că „cum te îndar să mă leși pe mine să mă trudesce“? Cînd ne-am suit amîndoi, o zis că avem să omorîm pe magar, și cînd ni-o văut pe jos o zis că suntem proști?

— Dragu moșului, zise moșneagul, lumea asta nimene n'o poate împaca, că „gura lumiei numai pămîntul o astupă“. Dacă îi căuta să te iei după gurile oamenilor, apoi apuei cîmpii.

Cînd în viața lui e om cinstit și caută la dreptu, cine murește ou rîvnă și se roagă lui D-zeū, acela n'are nevoie să se treacă după gura nimăruî și treburile lui vor merge strună.—

(Povestea de D-l I. Teodorescu, din Cotîrgaș, Jud. Suceava)

DIN BOTANICA POPULARA

Mărul

În Rădășani [jud. Suceava] se cunosc următoarele soiuri de mere:

a). **Mere varatice:**

1. *Mere dulci*, cu fața albă și gustul dulce.
2. " " cu fața roșie și gustul dulce.
3. " *de Țaligrad*, fața albă, gust dulce aspru.
4. " *coadișe*, fața albă, gust acru aspru.

b). **Mere toamnălice**, care se pot ține pe iarnă:

1. *Mere domnești*, fața roșietică, gust dulce aspru.
2. " *munteștii*, rotunde, fața roșietică, gust dulce.
3. " " *coadișe*, fața vinată roșie, gust acru.
4. " *trotușe*, fața roșie, gust dulce.
5. " *roșii*, fața roșie, gust dulce aspru.
6. " *domnicete*, fața albă, gust dulce.
7. " *vieștii*, fața roșie vinată, gust dulce aspru.
8. " *crecineștii*, fața galbănă, gust dulce aspru.
9. " *popești*, fața albă, gust dulce.
10. " *sunătoare*, fața gălbie, gust dulce aspru.
11. " *epureștii*, fața roșietică, gust sălcii.
12. " *voivodești*, fața roșietică, gust dulce aspru.
13. " *verzisoare*, fața galbănă, gust dulce.
14. " *pere*, fața albă, gust dulce, puțin iute.
15. " *șigance*, fața roșie neagră, gust dulce aspru.
16. " *urșești*, fața roșie, gust dulce aspru.
17. " *unse*, fața galbănă roșie, gust sălcii.
18. " *rotitale*, rotunde, fața galbănă, gust dulce aspru.
19. " *chetreșele*, fața roșie vinată, gust dulce.
20. " *renete*, fața vinată scortoasă, gust acru aspru.
21. " *dulci domnicete*, fața galbănă, gust dulce sălcii.
22. " *de sembuță*, fața gălbie, gust dulce aspru.

23. *mere smeure*, fața roșie vinătă, gust dulce.
 24. " *fără nume*, fața albă-gălbie, gust dulce.
 25. " *nebunesti*, foarte mari fața roșie, gust dulce aspru.
 26. " *turtișe*, fața albă roșie, gust dulce aspru.
 27. " *lesesfi*, fața vinătă, gust sălcii.
 28. " *gurguele*, fața roșie dungată, gust dulce aspru.
 29. " *de dulceați*, miel ca vișina, fața roșie.
 30. " *urseti*, fața roșie dungată, gust dulce aspru.

6. **Pădurețe ernatice** bune de pus la murat.:

1. *Pădurețe* cu fața albă și gust aeru.

2. " cu fața roșie și gust aeru.

3. " cu fața albă și gust dulce

Coaja de măr domnesc, uscată, e bună de aprins prin casă, și dă un miros frumos.

Făcînd o bortă într'un măr domnesc, se pune în ea piper pisat și se coace la foc, și-l bun să-l mîntuie, pentru tuse.

Pădurețele amestecate cu mere și puse la murat, fac un must ca vinul, însă nu-l beți.

(După Neculai Moisiu, din Rădășani)

A. GOROVEI

Strigăte în joc.

273. Pe cea luncă cu bulbucii
 paște lelea niște juncii.
 Lasă juncii la juncani
 și te dă cu noi, ciobanii;
 lasă juncii la vitei
 și te dă cu noi, flăcăi.

cu doi voiniceii de mină:
 unu-i tine cofița,
 altu-i sugă gurita;
 niște buze subțirele
 de trei degete de-a mele,
 trage-o-ar badea din ele
 ca din gardul cu nuele.

274. Tot mi-o bate și o
 mustrează
 și-o 'ntreabă unde 'nserează;
 înserează la fîntină

275. Foaie verde ș'o lalea
 hai, flăcăi, la mîndra mea
 și-ți vedea ce zestre-avea:

donă rufe, una rea,
cea mai rea era pe ea,
cea mai bună și-o cîrpea;
cînd și-o întorcea pe dos
curgeaŭ petecele jos,
cîtă frunză pe răchită
cu-atîtea peteci cîrpită;
iar în dosul țitelor,
mama peticutelor;
despre țara ungurească
numai dracu s'o cîrpească.

(Din com. Coarnele-Caprei, jud. Iași)

GH. C. SACHELARI

276. Cui e gust de însurat
nu petască fata 'n sat;
meargă-acasă s' o petască.
De-î vedea prăjina plină,
ia-o, mă, că-î fată bună;
de-î vedea prăjina goală,
las-o la mă-sa să moară.

277. Haide mă că mere bine:
nici o crîsmă nu rămîne
nebăută, nemîncată,
crîsmărița nejucată.

278.— Hai leliță la vînat.
— Baio, nu, că am barbat.

— Că și eu că am muere,
da cu tine tot așa mere.

279. Floare albă de pe Gruit,
tu ai fost a orî și cui,
iar acu a nimăruî.

Îi face metane 'n post
și îi cere-a cui ai fost.

(Din satul Crucea, jud. Suceava)

N. VASILIU

280. Am avut și eu drăguță,
ș-o plesnit mîncînd grăunțe;
am avut și eu un soceru,
ș-o perit mîncînd ea porcu.

281. Lele-al dracului să fi
de nu-î merge und' te'nghil;
hai lelică la pîrău
c-acolo ți-î leacul teu.

282. Strigă popa din altar
că-ar să bată pe olar,
că-a făcut oala prea lungă
și n'ajunge'n fund s-o lingă.

283. Bogdaprosti mamă soacră
că mî-ai dat fată și vacă:
vaca, ca să mă hrănească,
fata ca să mă-ndulcească.

(Din Uidești, jud. Suceava).

ION MURARIU.

C i n t e c e

384. Frundzi verdi grîu marunt,
puceuliți di dimult
nu gîni cî tî-am urit.
Puceuliți din al (t) sat
nu gîni cî tî-am lasat,
el și noaptea ma tredzăse
și la tîni ma gînesc.

Ardi-ți-ar cameșa pi tîni
cum ardi inima'n mini;
ard, ardi și s-aprîndi
ca s'on euptioraş cu pîni;
ard, ardi, nu sî stîngi;
putnică cî-o ramas
di scriba ta tăt'o ars.
Dîgaba ma mîi mîngîi
el di tîni to ramîi.
Gîaba puicî, ma dizmnerdz
cu gîlî, cu pere verdz.
Ramîi, maicî, sînatoasi
dael n'ai fos [t] bucuroasi
el ma vedz sara pin easî
el dimineata la masî.
Ramîi, puicî, sînatoasi
el di mîni ma du [c] la coasi,
el cosăsc iarbi și florî
pîtru cele sarbatorî.
Sara bunî, eû m-oî duci,
mulțamăs [c] di vorbî dulci.
Sara bunî, nu di tăt,
e'au sî vin sî tî mîi vîd.
Nu m-oî duci, n'oî vini
el vîd cîni m-a dori:

grădina cu florili,
frați cu surorili.
Cîn aş şti cî m-ai dori,
înapoi aş mai vini.

(Auzit de la Vasile Petrișor, de 44 ani,
din Tataruși, jud. Suceava).

AL. VASILIU.

385. Frunzuliță de trei nucî
cuce, cuce tu te duci;
da pî mine cui mă lași
singurel și patimaș,
și cu gîndul plin de dor
ce mă sudue de mor?
Frunză verde de scumpie,
păsărică fumurie,
vin' te-așează coala'n vie
ș'und'te duci spune și mie,
orî dă-mî aripioara ta
și mă trece Dunărea.
Cuce, tu dacă-î pleca,
inima mea s'o 'ntrista
și pe tine te-o plîngea,
tare rău s'o vîceta.

386. Frunză verde avrămeasă,
cuce, pasăre frumoasă
cîntă de'mbată a leasă,
că mai ai cîteva zile
ș'o să tacî, amar de tine.
Cîntă barim azi, că poți,
cîntă ziua, cîntă noaptea,

să se mire lumea toată
 și corăbile dă baltă.
 Ș'altă verde peliniță,
 vin' la mine'n grădiniță
 și te-așează pe crăchiță,
 și îmi cîntă numai vie
 săruta-ți-aș gura ție.
 să-mi cînti, cuce, tot dă dor
 că mine, poimîine mor,
 și mă duc dă pă pămînt,
 vin de cîntă, că te-ascult.

(Din com. Adamești, jud. Teleorman).

MIH. ADAMEȘTEANU.

387. Frunză verde de dudău,
 la cîrciumă'n Făgădău
 unde bea și bun și rău,
 bea săracul cu bogatul
 de se minună tot satul.
 Bogatul bea cu litra,
 săracul bea cu vadra
 — Măi, sărace, vreme rea,
 ce stai tu'mpotriva mea,
 că n'ai care ferecate

(Spus de Poenaru-Codin, din com. Pârșoveni, jud. Romanați.)

Șt. Șt. TUȚESCU

388. Frunză verde fir de mure par'că Joî n'am avut cînd,
 de ce nu-î crișma 'n pădure să vad cucii cum se vînd;
 să beu, să nu vadă nime? de-ar fi cucu chiar un leu
 Da-î în vatra satului am să ieû unu și eû
 în calea barbatului să cînte la capu meu
 cite păhăruțe beû cînd mi-a fi mie mai rău.
 atîtea ciomege ieû.

389. Frunză verde mărgărint la mijlocul codrului
 Mă dusei Vinerea-n tîrg găsi casa dorului.

și pătule cu bucate,
 că n'ai turme de berbeci
 nici cirezi de vite ntregi.
 — Ș'altă verde de dudău,
 dar-ar Domnul Dumnezeu
 ca'ntr'o lună jumătate
 să-ți moară vitele toate,
 și să ți le jupoiu eû,
 să-mi dai la vită cite un leu,
 peile să le am eû.

Bogatul dac' anzia,
 la doi argați porunceă,
 pe sărac că mi-l lua,
 ș'apo' bine mi-l lega,
 și'ntr'o pimniță-l puneă.
 Iar el de-acolo scăpa,
 iar la bogat se ducea
 ș'apo' iar că mi-l ziceă:
 — Hoțule de grecoteiû,
 cînd te-oiû prinde la zăvoiu,
 cu măciuca să te moiu,
 să te jupoiu ca pe oi,
 cu pelea capului tău
 să'mbrac huzduganul meu.

390. Frunzulița bobului
 la mijlocul codrului
 găsi casa dorului.

Doru mă chiamă-în casă
 si mă puse după masă,
 Aluante-mi puse pită,
 luga pită carne friptă,
 luga carne două eane,
 oua cu vin chiparat
 pentru omu suparat,
 ota cu vin îndulcit
 pentru omul cel scribit.

391. Frunză verde griu spalăt
 din leacăi aū fost în sat
 tū o-nblat si m'o-ntrebat
 si nădejde nu le-am dat
 că m-o păseut un pacat.
 Numerit-o un dezertat
 pe părinți i o înşalat
 apoi ei m'o îndemnat
 si merg după dezertat.
 Stăbota cind ei m-o dat
 eu am plîns ş'am blastamat
 pe părinți la ce m-o dat?
 Iamnică ne-o cununat
 si m-o dus la a lui sat;
 si ești cum l-o aflat
 că a fost un dezertat
 te estane l-o luat
 sigurică m-o lasat
 si străimă într-a lui sat.
 si părinții m o'nvațat
 să fac o hîrtie-n sat
 si să mă duc și să-l cat.
 Parcesei să-mi cat barbatu;
 amcel țara jumătate
 si Galații a-treia parte.

Cind a fost pe la cetate
 imi cerură ravaș și carte.
 Eu atuncea-n cale-am stat
 si din gură am cuvintat:
 ravaș și carte fi-o dat
 părinții cind m-aī luat
 și te-aī dus și m-aī lasat
 nici într-o samă nedat.
 Măi soață și măi firtate!
 se vede că n'avem parte,
 partea și cu binele
 ni l'aū luat căpeini
 bată-I toate zilele.

392. Foaie verde trei zmicele
 colea-n jos în prundurele
 rasar maică două stele
 două stele roșuoare:
 una-ī mică, una-ī mare
 parcă-s două sorioare.
 Cea mai mare tot plîngea
 cea mai mic'asa zicea:
 Tacī sorioară nu plînge
 c'auzi maica mea ce zice
 că pe noi ne-a mărta
 una-n sus pe Tutova
 una-n jos pe Craiova.
 Cind s'a-ntălni deal cu deal
 noi om bea dintr'un pahar;
 cind s'or întîlni munții
 ne-om mai vedea părinții;
 cind s'a-ntîlni vale cu vale
 om minca dintr'o mîncare.

(Din jud. Sucevei)

Culese de M. LUPESCU.

DESCÂNTECE

De șerpe.

IXI.]

Pasăre pistrue—pe anin se sue.— Aninul s-a aprins—
ploaia mi l-a stins.— Tatavei de alun—șerpe mort în drum—
viță de viță legat—limbă de șerpe mort.

(Spus de Stan M. Poenariu, din com. Catanele, jud. Dolj.)

De țapă.

Pleacă pe cale, pe cărare—cărarea-î pe cîmpul ăl mare.—
Mă 'ntîlnii c'o fată mare—cu țapa 'n spinare.— Mă 'ntapă—
mă'ngetă — Eu cu limba le-oîu descînta— toate țăpile le-oîu
aduna—la mare le-oîu trimetea — în copitele ciutelor le-oîu
băga.—c'acolo sînt trei fete de crai — colțate, — buzate —
cu mesele puse— cu făclii aprinse — cu toate țăpile strînse.—
De vîrf le-a apucat — rădăcina li-a secat — din mîni, din
coate — din oasele toate.

(Spus de mama lui Stoian Găină, din Catane).

De frămîntat de copii.

Pentru copii de frămîntat — la albie cu dăracu am des-
cîntat:—fugi junghiule—fugi țapule—de la X...—din sgîrciul
nasului— din fața obrazului—din mîni, din coate—din oa-
sele toate. (se spune de trei ori).

[Spus de Maria Pl. Vlăscianu, din Catane].

Culese de ȘTEFAN Șt. TUTESCU.

BIBLIOGRAFIE

James Deans. *Tales from the Totems of the Hidery.*—
Chicago, 1899.— Un elegant volum în 16 de 96 pagine, cu
ilustrații, tipărit numai în 600 exemplare. Lucrarea com-
pune volumul II din „Analele Asociației internaționale de
folklor“ din Chicago, și e editată de Oscar Lovell Triggs,
unul din Directorii Comitetului Asociației.— În această aso-
ciație, este reprezentată și România prin d. Artur Gorovei,
ca vice-Președinte.

1) Vezi vol. I, p. 118, 200; vol. II, p. 89, 164; vol. III, p. 118; vol. IV, p. 158.